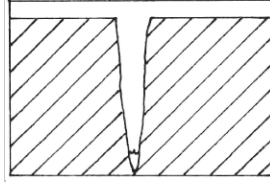


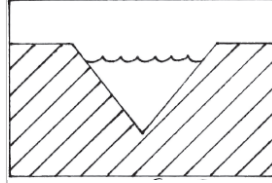
Chapter: 4

- Q.1 एका वाक्यात उत्तरे लिहा.** 3
- 1 सागरी जलाच्या संचयनकार्यामुळे निर्माण होणारी भूरूपे कोणती ?
- Ans** पुळण, वाळूचा दांडा, खाजण इत्यादी प्रकारची भूरूपे निर्माण होतात.
- 2 नदीच्या खननकार्यामुळे निर्माण होणारी भूरूपे कोणती?
- Ans** नदीच्या खननकार्यामुळे घळई, 'व्ही' आकाराची नदी, धबधबा इत्यादी भूरूपे तयार होतात.
- 3 चुकीची जोडी ओळखा.
- i. संचयन – V आकाराची दरी
ii. वहन – उर्मिचिन्हे
iii. खनन – भूछत्र खडक
- Ans** संचयन – 'V' आकाराची दरी
- Q.2 अयोग्य विधाने दुरुस्त करून पुन्हा लिहा.** 16
- 1 वाऱ्याचे कार्यक्षेत्र नदी, हिमनदी, सागरी लाटा याप्रमाणे मर्यादित नसून चौफेर असते.
- Ans** योग्य
- 2 हिमनदीच्या पृष्ठभागावरील बर्फ तळभागावरील बर्फापेक्षा जास्त गतीने पुढे जात असतो.
- Ans** अयोग्य - हिमनदीच्या पृष्ठभागावरील बर्फ तळभागावरील बर्फापेक्षा मंद गतीने पुढे जात असतो.
- 3 भूजलाचे कार्य मृदू खडकांच्या प्रदेशात जास्त असते.
- Ans** योग्य
- 4 वाळवंटी प्रदेशात नदीचे कार्य इतर कारकांपेक्षा प्रभावी असते.
- Ans** अयोग्य - वाळवंटी प्रदेशात वाऱ्याचे कार्य इतर कारकांपेक्षा प्रभावी असते.
- 5 मंद उतार, मंदावलेली गती व वाहून आणलेला गाळ यामुळे नदीचे संचयनकार्य घडून येते.
- Ans** योग्य
- 6 नदी, हिमनदीपेक्षा जास्त वेगाने वाहते.
- Ans** योग्य
- 7 तापमानकक्षेची वाऱ्याच्या कार्याला मदत होते.
- Ans** योग्य
- 8 हिमनदीची गती मध्यभागी कमी, तर दोन्ही काठांवर जास्त असते.
- Ans** अयोग्य - हिमनदीची गती मध्यभागी जास्त, तर दोन्ही काठांवर कमी असते.
- Q.3 नावे द्या.** 3
- 1 खालील आकृत्यांमधील भूरूपे कोणती ते लिहा.



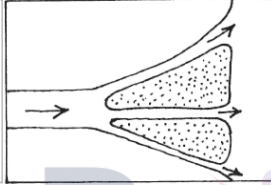
Ans घळई

2 खालील आकृत्यांमधील भूरूपे कोणती ते लिहा.



Ans 'व्ही' (V) आकाराची दरी

3 खालील आकृत्यांमधील भूरूपे कोणती ते लिहा.



Ans त्रिभुज प्रदेश

Q.4 सविस्तर उत्तरे लिहा.

1 लवणस्तंभाची निर्मिती कोणत्या कारकांमुळे होते व कोठे होते ?

Ans भुजल या कारकांमुळे निर्मिती होते. व चुनखडीच्या प्रदेशात होते.

2 खाली दिलेल्या भूरूपांचे कारकांनुसार वर्गीकरण करून पुढील तक्ता पूर्ण करा.
(धबधबा, त्रिभुज प्रदेश, हिमगव्हर, गिरीशृंग, बारखाण, हिमोढ, कुंभगर्ता, भूछत्र खडक, विलयविवर, खाजण, पुळण, लवणस्तंभ)

नदी	वारा	हिमनदी	सागरी लाटा	भूजल
.....

Ans	नदी	वारा	हिमनदी	सागरी लाटा	भूजल
	त्रिभुज प्रदेश, धबधबा	भूछत्र खडक, बारखाण	हिमगव्हर, गिरीशृंग, हिमोढ	पुळण, खाजण	विलयविवर, लवणस्तंभ